

København, den 30. september 2013

Sagsnr. 2011 - 4523/CHN/JML
5. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har advokat A på vegne af et forsikringselskab og et byggeselskab klaget over indklagede.

Sagens tema:

Advokat A har på vegne af forsikringselskabet og byggeselskabet klaget over, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved at opkræve salær direkte hos byggeselskabet, udover det beløb, som blev dækket af retshjælpsforsikringselskabet, for bistand i en sag om erstatning som følge af mangler ved et byggeri.

Advokat A har endvidere klaget over indklagedes salær på 73.000 kr. ekskl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 15. november 2011.

Sagsfremstilling:

Det fremgår af sagen, at indklagede i februar 2008 påtog sig at føre en sag for byggeselskabet vedrørende mangler ved et byggeri, som selskabet havde udført for X og Y. Af ordrebekræftelse af 28. februar 2008 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

*Du/I bedes undersøge, om der er tegnet **retshjælpsforsikring** i tilknytning til jeres erhvervsforsikring, hvortil der kan søges om dækning af sagens omkostninger og i givet fald give meddelelse om **selskabets navn og policenr.***

Der vil typisk være en selvrisiko på 10 % af sagens omkostninger, dog min. kr. 5.000,00 og der er ikke nødvendigvis dækning for moms. Retshjælpsforsikringen dækker dog kun de med retssagen/voldgiftssagen forbundne omkostninger, mens det arbejde, der ligger forud herfor, vil skulle afholdes af dig/jer.

Hvis der ikke foreligger en retshjælpsforsikring for erhverv, må du/I påregne at samtlige udgifter til sagens førelse skal afholdes af dig/jer, i det omfang disse ikke kan pålægges eller ikke bliver dækket af modparten.

Rettens/Voldgiftsrettens og forsikringsselskabets fastsættelse af sagsomkostninger sker ud fra nogle vejledende og takstmæssige satser, der er udarbejdet af Landsretternes præsidenter ud fra påstandens størrelse og uden hensyn til den faktisk medgåede tid for sagens behandling. Dette indebærer desværre, at du/I ikke kan forvente at få dækket samtlige omkostninger i sagen, uanset om du/I måtte få fuldt medhold i retssagen.

Der kan ikke på forhånd gives en fast pris for kontorets honorar for sagens behandling, men afregning vil som udgangspunkt ske efter en samlet vurdering af sagens karakter, kompleksitet, økonomiske værdi og betydning, arten og omfanget af det udførte arbejde, herunder navnlig medgået tid for sagens behandling. Vi beregner os normalt hhv. kr. 1.500,- og 600,- + moms pr. hhv. advokat- og sekretærtid, og hovedreglen er afregning efter medgået tid.

[...].”

Den 10. juli 2008 udtog X og Y stævning mod byggeselskabet.

Ved brev af 22. september 2008 til forsikringsselskabet anmodede indklagede på vegne byggeselskabet om retshjælpsdækning på sædvanlige vilkår til førelse af retssagen mod X og Y.

Ved skrivelse af 25. september 2008 meddelte forsikringsselskabet retshjælpsdækning til førelse af retssagen i overensstemmelse med de gældende vilkår for retshjælp, idet det samtidig blev oplyst, at salæret blev beregnet efter de retningslinjer for sagsomkostninger i borgerlige sager, der følges af domstolene. Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a. følgende:

”[...]

7255.30 *Når Danske Forsikring har givet tilsagn om retshjælp, skal advokaten afstå fra at gøre salærkrav m.v. gældende hos sikrede. Dette gælder dog ikke:*

7255.31 *Selvriskobeløbet og eventuelle beløb ud over dækningens omfang, eller*

7255.32 *Udgifter aftalt med sikrede inden eller senest samtidig med beslutningen om udgiftens afholdelse, når udgiften falder udenfor dækningens omfang.*

[...]

7255.40 *Nægter advokaten at afgive erklæring herom, kan der ikke gives dækning.*

[...]

7255.50 *Advokaten har direkte krav mod Danske Forsikring på forsikringsydelsen og kan ikke med bindende virkning for Danske Forsikring indgå aftale om sit salær med sikrede.*

7255.60 *Salæret beregnes i overensstemmelse med de retningslinier for sagsomkostninger i borgerlige sager, der følges af domstolene.*

[...].”

Af forsikringsbetingelserne fremgår endvidere, at der gælder et dækningsmaksimum på 250.000 kr., og at selvrisiko andrager 9.411 kr.

Ved rettens dom af 6. juli 2010 blev byggeselskabet dømt til at betale 136.721 kr. til X og Y. Byggeselskabet blev endvidere dømt til at betale sagsomkostninger på 98.649 kr. til sagsøgerne, hvoraf 30.000 kr. ekskl. moms ifølge rettens opgørelse vedrørte advokatomkostninger.

Ved ankestævning af 16. juli 2010 ankede indklagede på vegne byggeselskabet byrettens afgørelse.

Ved skrivelse af samme dag, den 16. juli 2010, til forsikringsselskabet anmodede indklagede om at få tilkendt omkostninger forbundet med førelse af retssagen, herunder

73.000 kr. i salær. Indklagede anmodede samtidig om retshjælpsdækning til førelse af ankesagen.

Ved brev af 19. juli 2010 til indklagede oplyste forsikringsselskabet, at man fandt indklagedes salær for højt, og at man alene kunne tilbyde indklagede et salær på 37.500 kr. ekskl. moms svarende til maksimum ifølge landsretspræsidenternes vejledende proceduretakster. Forsikringsselskabet meddelte samtidig, at der kun ville kunne ydes retshjælpsdækning til førelse af ankesagen, hvis byggeselskabet fik medhold ved dom eller indenretligt forlig. Forsikringsselskabet udbetalte herefter 30.379 kr. til indklagede, hvilket beløb dækkede salær, stævningsgebyrer med fradrag af selvrisiko.

Ved faktura af 3. august 2010 til byggeselskabet opkrævede indklagede et foreløbigt salær på 37.500 kr. ekskl. moms. Ved kreditnota af 4. oktober 2010 blev det opkrævede beløb krediteret.

Af retsbogsudskrift af 21. september 2010 fra Vestre Landsret fremgår, at ankesagen var blevet hævet, og at landsretten pålagde byggeselskabet at betale 3.000 kr. i sagsomkostninger til X og Y. Vestre Landsret stadfæstede samtidig Retten i Z bys afgørelse om sagsomkostninger.

Ved faktura af 4. oktober 2010 til byggeselskabet opkrævede indklagede 73.000 kr. ekskl. moms for sagens behandling i byretten med fradrag af 30.379 kr., som var indbetalt af forsikringsselskabet, i alt 42.621 kr. ekskl. moms.

Ved e-mail af 13. oktober 2010 til byggeselskabet med kopi til forsikringsselskabet skrev indklagede, at han fastholdt sin opkrævning, idet han bl.a. anførte følgende:

”[...]

I erhvervsager har jeg generelt lov til at beregne mig et højere salær end det, der dækkes af retshjælpsforsikringen, når aftalen herom indgås i forbindelse med, at jeg påtager mig sagen, jf. vedlagte ordrebekræftelse og afsendelse heraf.

[...]

I denne sag er der på gennemgang, korrespondance og masser af mangler, afhjælpningsret, begæring om afvisning fra Byggeriets Ankenævn m.v. før modpartens sagsanlæg i august 2008 anvendt 9 timer.

I tiden derefter indtil og med dom er der på byretssagen med gentagne syn og skøn, formalitetsprocedure m.v. samt domsforhandling anvendt 53 timer, eller i alt 62 timer, som jeg har afregnet til i alt kr. 73.000 + moms, altså langt under vores timesatser.

[...].”

Ved brev af 15. oktober 2010 til byggeselskabet rykkede indklagede for betaling af det opkrævede salær.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen:

Advokat A har på vegne forsikringsselskabet og byggeselskabet påstået, at indklagede har handlet i strid med god advokatskik ved at opkræve salær direkte hos byggeselskabet, udover det beløb, som blev dækket af forsikringsselskabet.

Advokat A har til støtte herfor gjort gældende, at indklagede i sin anmodning om retshjælpsdækning anmodede om dækning på sædvanlige vilkår, og at indklagede i forbindelse med tilsagn om retshjælpsdækning udtrykkeligt blev oplyst om, at salæret beregnes i overensstemmelse med landsretspræsidenternes vejledende takster, jf. standardvilkårene for retshjælpsforsikring, hvilket han ikke gjorde indsigelser imod. Indklagede er således bundet af de vilkår, der fremgår af standardbetingelserne, hvilket i øvrigt understøttes af højesteretsdommen U2010.2439H.

Advokat A har endvidere gjort gældende, at de vilkår om salærberegning, der fremgår af ordrebekræftelsen, ikke kan anses for gyldigt vedtaget – hverken i forhold til byggeselskabet eller i forhold til forsikringsselskabet. Advokat A har i den forbindelse gjort gældende, at hverken byggeselskabet eller forsikringsselskabet har anerkendt, at retshjælpssagen skulle reguleres i henhold til ordrebekræftelsens vilkår.

Salærklagen:

Advokat A har på vegne forsikringsselskabet og byggeselskabet påstået, at indklagedes salær skal nedsættes til 37.500 kr. ekskl. moms, idet han til støtte herfor har henvist til det oven for anførte.

Indklagede:

Adfærdsklagen:

Indklagede har påstået frifindelse, og har til støtte herfor anført, at han var berettiget til at opkræve salær direkte hos byggeselskabet, udover det beløb, han fik udbetalt fra forsikringsselskabet.

Indklagede har i den forbindelse anført, at det af ordrebekræftelsen tydeligt fremgår, at byggeselskabet ikke kunne forvente at få dækket samtlige sine omkostninger, heller ikke selvom der var ydet retshjælpsdækning, og at byggeselskabet som følge af passivitet er bundet af ordrebekræftelsen.

Indklagede har endvidere anført, at han ikke har accepteret retshjælpsforsikringens vilkår om beregning af salær, ligesom det i relation til salærberegning i øvrigt ikke har betydning, om en sag er dækket af retshjælpsforsikring. En retshjælpsforsikring har således til formål at forbedre de økonomiske vilkår for klienten i forbindelse med førelse af en retssag, men er ikke til hinder for, at en advokat kan opkræve det salær, han ellers ville have opkrævet i en sag uden retshjælpsdækning.

Salærklagen:

Indklagede har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor anført, at det opkrævede salær er rimeligt. Indklagede har i øvrigt henvist til det oven for anførte.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 3 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det fremgår af retsplejelovens § 147 b, stk. 2, at klager for så vidt angår adfærdsklager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Er der tale om en salærklage skal denne indgives inden 1 år efter, at klageren er

blevet bekendt med kravet om vederlag, idet fristen regnes fra den endelige afregning af den pågældende sag, jf. retsplejelovens § 146, stk. 2. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

2 medlemmer udtaler:

Advokatnævnet finder, at klagen, som er modtaget i Advokatnævnet den 15. november 2011, er indgivet for sent. Advokatnævnet har herved særligt lagt vægt på, at indklagede ved faktura af 4. oktober 2010 opkrævede salær direkte hos byggeselskabet, og at indklagede ved e-mail af 13. oktober 2010 til forsikringsselskabet fastholdt opkrævningen. Advokatnævnet har endvidere lagt vægt på, at fristoverskridelsen efter nævnets opfattelse ikke er rimeligt begrundet.

At begge parter ønsker klagen realitetsbehandlet trods fristoverskridelsen, kan ikke føre til en ændret vurdering.

1 medlem udtaler:

Under henvisning til at både forsikringsselskabet som klager og indklagede som indklaget ønsker klagen behandlet, finder dette medlem, at Advokatnævnet skal realitetsbehandle klagen.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Advokatnævnet afviser salær- og adfærdsklagen som for sent indgivet, jf. retsplejelovens § 146, stk. 2, og § 147 b, stk. 2.

Herefter bestemmes:

Klagen afvises som for sent indgivet.

På nævnets vegne

Jørgen Lougart